

OO Programozás

Iterátorok, string

Dr. Hatwagner F. Miklós

Széchenyi István Egyetem, Győr

https://github.com/wajzy/GKxB_INTM085

2023. december 6.

Tervezési minta (design pattern)

„Az informatikában programtervezési mintának (angolul Software Design Patterns) nevezik a gyakran előforduló programozási feladatokra adható általános, újrafelhasználható megoldásokat. Egy programtervezési minta rendszerint egymással együttműködő objektumok és osztályok leírása.”*

Első jelentős irodalom

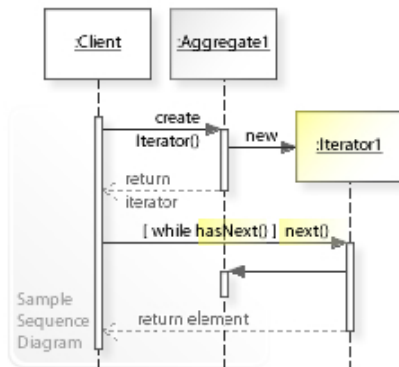
Erich Gamma, Richard Helm, Ralph Johnson, John Vlissides: Design Patterns (*Elements of Reusable Object-Oriented Software*), Addison-Wesley, 1994

A szerzők által meghatározott kategóriák

- Létrehozási minták
- Szerkezeti minták
- Viselkedési minták

Iterátor

„Az Iterátor (...) minta lényege, hogy segítségével szekvenciálisan érhetjük el egy aggregált objektum elemeit, a mögöttes megvalósítás megismerése nélkül.”*

◀ ◻ ▶ ◀ ◻ ▶ ◀ ≡ ▶ ◀ ≡ ▶ ≡ ▶ ↺ 🔍 ↻

Feladat:

- Készítsünk saját iterátor interfészt, és azt megvalósító tényleges iterátorokat, melyekkel bejárható egy karakterlánc összes betűje, vagy egy láncolt lista elemei!
- A megvalósítás során törekedjünk a C/C++ programozók által jól ismert, mutatókhoz kapcsolódó operátorok alkalmazására!

hasNext()

operator!= → két iterátor ugyanazt az elemet teszi-e elérhetővé?

```
next()
```

operator++ → iterátor léptetése a következő elemre

operator* → az iterátor által kijelölt elem lekérése

operator++

A postfix alak operátorának felültöltése:

```
virtual Iterator operator++(int) = 0;
```

Probléma: absztrakt osztály nem példányosítható → a visszatérési érték típusa nem lehet `Iterator`!

```
3 #include <cstring>
4 #include <stdexcept>
5 #include "Iterator.h"
6
7 class Messageliterator : public Iterator<char> {
8     public:
9         Messageliterator(char* s) {
10             p = s;
11         }
```



```

13     bool operator!=(const Iterator<char>& it) const override {
14         return p != static_cast<const MessageIterator&>(it).p;
15     }
16
17     MessageIterator& operator++() override {
18         ++p;
19         return *this;
20     }
21
22     char& operator*() const override {
23         return *p;
24     }
25 };

```

override

Azt állítjuk, hogy a tagfüggvény (felül)definiálja az öröklött függvényt \rightarrow ha nem így van (pl. elgépelés), akkor hibaüzenettel leáll a fordítás.

static_cast

Az implicit és a felhasználó által definiált típuskonverzió kombinációja, szükség esetén hívja a konverziós konstruktort. *Fordítási időben* ellenőrzi a típusokat és eldönti, hogy az átalakítás végrehajtható-e. Használható primitív típusok közötti átalakításhoz, a származtatási hierarchiában történő fel- és lefelé lépéshez, vagy void mutatóról/ra történő konverzióhoz is.

Dr. Hatwagner F. Miklós

00 Programozás - C++

Széchenyi István Egyetem, Győr

```

27 class Message {
28     private:
29         char* pStr;
30         int len; // The length of str is also stored
31     public:
32         Message() { // default ctor
33             pStr = new char('\0');
34             len = 0;
35         }
36
37         Message(const char* s) { // conversion ctor
38             len = strlen(s);
39             pStr = new char[len + 1];
40             strcpy(pStr, s);
41         }

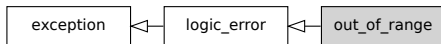
```

100

```

43     Message(const Message& m) : Message(m.pStr) {} // copy ctor
44
45     ~Message() { // dtor
46         delete[] pStr;
47     }
48
49     Message& operator=(const Message& m); // assignment op.
50
51     friend std::ostream& operator<<(std::ostream& os, const Message& m);
52
53     char& operator[](int i) {
54         if (i < 0 || i >= len) {
55             throw std::out_of_range("Message::operator []");
56         }
57         return pStr[i];
58     }

```


Message5.h

```

60     int length() const {
61         return len;
62     }
63
64     MessageIterator begin() const {
65         return MessageIterator(pStr);
66     }
67
68     MessageIterator end() const {
69         return MessageIterator(pStr + len);
70     }
71 };

```

```

3 Message& Message::operator=(const Message& m) {
4     if(&m == this) return *this;
5     delete[] pStr;
6     len = strlen(m.pStr);
7     pStr = new char[len + 1];
8     strcpy(pStr, m.pStr);
9     return *this;
10 }
11
12 std::ostream& operator<<(std::ostream& os, const Message& m) {
13     os << m.pStr;
14     return os;
15 }

```



```

18 template<class T>
19 class ListIterator : public Iterator<ListItem<T>> {
20     public:
21         ListIterator(ListItem<T>* i) {
22             // use 'this' to force the compiler to look
23             // for the name 'p' in the base class
24             this->p = i;
25             // Iterator<ListItem<T>>::p = i; // also OK
26         }
27
28         bool operator!=(const Iterator<ListItem<T>>& it) const override {
29             return this->p != static_cast<const ListIterator<T>&>(it).p;
30         }

```

```

32     ListIterator<T>& operator++() override {
33         this->p = this->p->next;
34         return *this;
35     }
36
37     ListItem<T>& operator*() const override {
38         return *(this->p);
39     }
40 };

```

```
42 template<class T>
43 class LinkedList {
44     private:
45         ListItem<T>* front;
46         ListItem<T>* tail;
47     public:
48         LinkedList() {
49             front = tail = nullptr;
50         }
```

Széchenyi István Egyetem, Győr

```
~LinkedList() {
    for(ListItem<T>* current = front; current != nullptr;) {
        ListItem<T>* next = current->next;
        delete current;
        current = next;
    }
}
```

© 2004 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 255: 111–118

```

60     void append(const T& i) {
61         ListItem<T>* latest = new ListItem<T>;
62         *latest = { i, nullptr };
63         if(tail == nullptr) {
64             front = latest;
65         } else {
66             tail->next = latest;
67         }
68         tail = latest;
69     };

```

LinkedList.h

```

71     ListIterator<T> begin() {
72         return ListIterator<T>(front);
73     }
74
75     ListIterator<T> end() {
76         return ListIterator<T>(nullptr);
77     }
78 };

```

100

```
1 #include <iostream>
2 #include "Message5.h"
3 #include "LinkedList.h"
4
5 int main() {
6     Message m = "Hello_C++_world!";
7
8     // using iterator
9     for (auto i = m.begin(); i != m.end(); ++i) {
10         std::cout << *i;
11     }
12     std::cout << std::endl;
```

```

14 // range-based for loop, C++11
15 for (const auto& c : m) {
16     std::cout << c;
17 }
18 std::cout << std::endl;
19
20 // operator[]
21 try {
22     for (auto i = 0; i <= m.length(); i++) {
23         std::cout << m[i];
24     }
25 } catch (const std::out_of_range& e) {
26     std::cerr << "\nException caught: " << e.what() << std::endl;
27 }

```

1000

```
29     LinkedList<int> l;  
30     l.append(1); l.append(2); l.append(3);  
31     for (auto i = l.begin(); i != l.end(); ++i) {  
32         std::cout << *i << '\t';  
33     }  
34     std::cout << std::endl;  
35 }
```

100%

```
Hello C++ world!  
Hello C++ world!  
Hello C++ world!  
Exception caught: Message::operator[]  
1 2 3
```


- Bejárhatók vele tömbök,
- iterátort (`begin()`, `end()`) biztosító *gyűjtemények* (ld. később),
- és kapcsos zárójelek között felsorolt értékek.
- A soron következő elem elérhető érték szerint és referenciával is.

100

range.cpp

```
20  std::string text = "C++ is so cool!\n";
21  // explicit iterator usage
22  for(auto i=text.begin(); i!=text.end(); ++i) {
23      std::cout << *i;
24  }
25
26  // implicit iterator usage, range-based for loop
27  for(const auto& c : text) {
28      std::cout << c;
29  }
30
31  // overloaded [] operator
32  for(size_t i=0; i<text.length(); ++i) {
33      std::cout << text[i];
34  }
```


A legkézenfekvőbb iterátor típus a *mutató*, de az összetett adatszerkezetek általában bonyolultabb megoldásokat igényelnek.

Minden iterátor közös jellemzői:

- Azonos típusú értékből vagy referenciából másolással létrehozható (copy constructible).
- Azonos típusú érték vagy referencia hozzárendelhető (copy assignable).
- Megsemmisítható (destructible), azaz skalár típus (felültöltés nélkül is értelmezhető rajta az összeadás művelet) vagy elérhető destruktorkkal rendelkező osztály, melynek minden nem statikus tagja is megsemmisíthető.
- Értelmezett rajta a növelés (++) operátor (prefix és suffix alakban is).

Rendelkezik az input iterátorok képességeivel, és ha módosítható, akkor az output iterátorokéval is. Paraméterek vagy inicializáló értékek nélkül is létrehozható (default constructible). A szabványos gyűjtemények legalább ezt a típust megvalósítják.

A. E.

M' D'U'

100

Az `std::string` osztály néhány érdekes tulajdonsága:

- Fejfájl: `<string>`
- Az `std::basic_string<char>` sablonpéldány szinonimája (typedef)
- Inicializálható C-stringgel (`char*`), konverzió visszafelé: `string::c_str()`
- Dinamikus memóriakezelést használ
- Tartalma megváltoztatható (mutable)
- Számos felültöltött operátor, pl. összefűzés `+`, indexelés `[]`
- Megvalósítja a `RandomAccessIterator`t

100

```
1 #include <iostream>
2 #include <string>
3 #include <cctype>

15 int main() {
16     int i;
17     std::cout << "Enter an integer: ";
18     std::cin >> i;
19
20     std::string str;
21     std::cout << "Enter a line of text: ";
22     // getline(std::cin, str); // 'new line' after number cannot be converted
23                               // to 'int' and remains in input buffer
24     getline(std::cin >> std::ws, str); // clears leading whitespaces
25     std::cout << "You've entered: " << i << ", " << str << std::endl;
```

`std::ws` → figyelmen kívül hagyja a kezdeti fehér karaktereket

Kimenet #1

```
Enter an integer: 5
```

```
Enter a line of text: hello
```

```
You've entered: 5, hello
```

Kimenet #2

```
Enter an integer: 5cats
```

```
Enter a line of text: You've entered: 5, cats
```

stringDemo.cpp

```
27  std::cout << "Capacity of the string is"
28      << str.capacity() << " chars.\n";
29  int len = str.length();
30  std::cout << "Length of the string is: " << len << " chars.\n";
31  const char fillChar = '!';
32  str.resize(len+3, fillChar);
33  std::cout << "Resized and filled with " << fillChar
34      << ": " << str << std::endl;
35  str.resize(len);
36  std::cout << "Undo resize: " << str << std::endl;
37  std::cout << "Shrinking string ...";
38  str.shrink_to_fit();
39  std::cout << "capacity is now " << str.capacity() << " chars.\n";
```

Kimenet #1

```
Enter an integer: 1
Enter a line of text: hello
You've entered: 1, hello
Capacity of the string is 15 chars.
Length of the string is: 5 chars.
Resized and filled with !: hello!!!
Undo resize: hello
Shrinking string... capacity is now 15 chars.
```

Kimenet #2

Enter an integer: 2

Enter a line of text: TheQuickBrownFoxJumpsOverTheLazyDog

You've entered: 2, TheQuickBrownFoxJumpsOverTheLazyDog

Capacity of the string is 60 chars.

Length of the string is: 35 chars.

Resized and filled with !: TheQuickBrownFoxJumpsOverTheLazyDog!!!

Undo resize: TheQuickBrownFoxJumpsOverTheLazyDog

Shrinking string... capacity is now 35 chars.

`capacity()`

A jelenleg lefoglalt memóriaterület mérete.

`length()`

A szöveg hossza.

`resize()`

Adott hosszúságúra alakítja a stringet. Ha eredetileg rövidebb volt, megadható, hogy milyen jelekkel töltse fel. Ha hosszabb volt, a végét levágja.

`shrink_to_fit()`

A lefoglalt, de nem használt memóriaterület felszabadítása iránti igény jelzése. Nem feltétlenül lesz teljesítve.

stringDemo.cpp

```
41 // to allow usage of the 's' suffix
42 using namespace std::string_literals;
43 std::cout << "std::string_literal_length:_"
44           << "std::string"s.length() << std::endl;
45 // std::string literal("std::string", 11);
```

Az `std::string_literals` névtér és az `s` végződés használatával egy `std::string` literál formálisan közvetlenül is létrehozható.

Kimenet

```
Enter an integer: 5
Enter a line of text: hello
...
std::string literal length: 11
```


100

stringDemo.cpp

```
5  std::string& caesar(std::string& str, int shift) {
6      for(auto it=str.begin(); it!=str.end(); it++) {
7          if(isalpha(*it)) {
8              char alpha = islower(*it) ? 'a' : 'A';
9              *it = alpha + (*it-alpha+shift)%('z'-'a'+1);
10         }
11     }
12     return str;
13 }
```

Kimenet

Enter an integer: 5

Enter a line of text: hello

...

Displaying the text char-by-char with constant iterator:

hello

Reverse direction:

olleh

Ciphertext: lipps

Plain text: hello

Iterátorok:

`begin()`, `cbegin()`

A string elejére mutató (konstans) iterátor.

`end()`, `cend()`

A string végére mutató (konstans) iterátor.

`rbegin()`, `crbegin()`

A string végére mutató (konstans) iterátor, bejárás fordított irányban.

`rend()`, `crend()`

A string elejére mutató (konstans) iterátor, bejárás fordított irányban.

Caesar-rejtjelezés

stringDemo.cpp

```
60     std::cout << "Indices of letter 'e':\n";
61     for(auto i=str.find("e", 0); i!=std::string::npos;
62         i=str.find("e", i)) { // or try to use rfind()
63         std::cout << i++ << ' ';
64     }
65     std::cout << std::endl;
66     std::cout << "First half:" << str.substr(0, str.length()/2)
67         << std::endl;
68     str.insert(0, "<"); str.insert(str.length(), ">");
69     std::cout << "Inserting:" << str << std::endl;
70     str.erase(0, 1); str.erase(str.length()-1);
71     std::cout << "Erasing:" << str << std::endl;
72 }
```

Kimenet

Enter an integer: 42

Enter a line of text: Reverse engineering

...

Indices of letter 'e':

1 3 6 8 13 14

First half: Reverse e

Inserting: <Reverse engineering>

Erasing: Reverse engineering

`find(str, pos), rfind(str, pos)`

Rész-karakterlánc (`str`) keresése adott helyről (`pos`) indulva. Ha nincs találat, `npos`-sal tér vissza.

`substr(pos, count)`

Rész-karakterlánc előállítás `pos` helyről indulva, `count` hosszban.

`insert(index, s)`

Az `s` karakterlánc beszúrása `index` helyre.

`erase(index, count)`

Karakterek törlése az `index` helytől kezdve, `count` mennyiségben.

Standard Template Library (STL)

Gyűjtemények (containers)

dinamikus tömb (vector), láncolt lista (list, forward_list), leképezés (asszociatív tömb, szótár: map), halmaz (set), verem és sorok (stack, deque), stb.

Algoritmusok

pl. keresés, csere.

Iterátorok

elemek bejárása különféle irányokban és módokon

Függvény objektumok (functors)

Függvények paramétereként átadható objektumok. Ezek tagfüggvényeivel a hívott függvény viselkedése befolyásolható, pl. egy gyűjtemény elemei átalakíthatók a kívánt (paraméterezésnek megfelelő) módon.

Adapterek (adapters)

Más komponensek viselkedését módosítják, pl. egy iterátor bejárési irányát megfordítja.

A vector osztály

- Fej fájl: `<vector>`
- Dinamikus tömb osztálysablon
- Speciális eset: `vector<bool>` \rightarrow bithalmaz
- Tartalma megváltoztatható (mutable)
- Véletlen elérés: $\mathcal{O}(1)$, beszúrás/törlés a végén: amortizált $\mathcal{O}(1)$, tetszőleges helyen $\mathcal{O}(n)$.

vectorDemo.cpp

```
1  #include <iostream>
2  #include <vector>

12 int main() {
13     std::vector<int> iv1 = {1, 2, 3, 4, 5}; // initializer list
14     for(const auto& i : iv1) {
15         std::cout << i << ' ';
16     }
17     std::cout << std::endl;
18
19     std::vector<int> iv2 {6, 7, 8, 9, 10}; // uniform initialization
20     for(const auto& i : iv2) {
21         std::cout << i << ' ';
22     }
23     std::cout << std::endl;
```

vectorDemo.cpp

```
25     std::vector<int> iv3(5, 42); // constructor #1
26     for(auto i = iv3.cbegin(); i!=iv3.cend(); ++i) {
27         std::cout << *i << '␣';
28     }
29     std::cout << std::endl;
30
31     std::vector<int> iv4(5); // constructor #2
32     for(size_t i=0; i<iv4.size(); i++) {
33         std::cout << iv4[i] << '␣';
34     }
35     std::cout << std::endl;
```

vectorDemo.cpp

```
37  std::vector<int> iv5; // constructor #3
38  iv5.push_back(11); iv5.push_back(12); iv5.push_back(13);
39  for(size_t i=0; i<iv5.size(); i++) {
40      std::cout << iv5.at(i) << ' ';
41  }
42  std::cout << std::endl;
43
44  // 2x3 matrix of 1's
45  std::vector<std::vector<int>> im1(2, std::vector<int>(3, 1));
46  for(const auto& r : im1) {
47      for(const auto& c : r) {
48          std::cout << c << ' ';
49      }
50      std::cout << std::endl;
51  }
```

Kimenet

```
1 2 3 4 5
```

```
6 7 8 9 10
```

```
42 42 42 42 42
```

```
0 0 0 0 0
```

```
11 12 13
```

```
1 1 1
```

```
1 1 1
```

Inicializálás, példányosítás

- inicializáló listával
- explicit **konstruktor** hívással, pl.
 - `vector();`
 - `explicit vector(size_type count);`
 - `vector(size_type count, const T& value, const Allocator& alloc = Allocator());`

vectorDemo.cpp

```
53  std::vector<int> iv6 = {1, 2, 3, 4, 5};
54  std::cout << "Size_of_iv6:" << iv6.size() << std::endl;
55  std::cout << "Capacity:" << iv6.capacity() << std::endl;
56  std::cout << "Reserving memory..." << iv6.reserve(16);
57  std::cout << "Capacity:" << iv6.capacity() << std::endl;
58  std::cout << "Is it empty?" << (iv6.empty() ? "Yes" : "No") << std::endl;
59  std::cout << "Shrinking..." << iv6.resize(3); printForward(iv6);
60  std::cout << "Growing..." << iv6.resize(6); printForward(iv6);
61  std::cout << "Further growing..." << iv6.resize(9, -1); printForward(iv6);
62  std::cout << "Shrinking..." << iv6.shrink_to_fit();
63  std::cout << "Capacity:" << iv6.capacity() << std::endl;
```

vectorDemo.cpp

```
4  template<class T>
5  void printForward(const std::vector<T>& v) {
6      for(auto i=v.begin(); i!=v.end(); i++) {
7          std::cout << *i << ' ';
8      }
9      std::cout << std::endl;
10 }
```


Kimenet

Size of iv6: 5

Capacity: 5

Reserving memory... Capacity: 16

Is it empty? No

Shrinking... 1 2 3

Growing... 1 2 3 0 0 0

Further growing... 1 2 3 0 0 0 -1 -1 -1

Shrinking... Capacity: 9

`size()`

Tárolt elemek száma.

`capacity()`

Ennyi elem számára van lefoglalva memóriaterület.

`reserve(new_cap)`

Legalább `new_cap` elemszámú adatnak foglal le memóriaterületet.

`empty()`

Logikai igaz értékkel tér vissza, ha a vektor üres.

`resize(count), resize(count, value)`

Ha `count` kisebb `size()`-nál, akkor az utolsó elemeket levágja. Ha nagyobb, akkor kibővíti a vektort és a `value` másolataival tölti fel az új elemeket.

`shrink_to_fit()`

Kezdeményezi (de nem feltétlenül hajtja végre) a kihasználatlan kapacitások törlését.

vectorDemo.cpp

```
65     std::cout << "First_element:_ " << iv6.front() << std::endl;
66     std::cout << "Last_element:_ " << iv6.back() << std::endl;
67     std::cout << "Element_at_idx._1:_ " << iv6[1] << std::endl;
68     std::cout << "Element_at_idx._2:_ " << iv6.at(2) << std::endl;
69     std::cout << "Elements_in_reverse_order_(using_pointers):_";
70     for(const int* pi = iv6.data()+iv6.size()-1; pi>=iv6.data(); pi--) {
71         std::cout << *pi << '_';
72     }
73     std::cout << "\nElements_in_reverse_order_(using_rev._it.):_";
74     for(std::vector<int>::const_reverse_iterator i = iv6.crbegin();
75         i!=iv6.crend(); i++) {
76         std::cout << *i << '_';
77     }
78     std::cout << std::endl;
```

Kimenet

First element: 1

Last element: -1

Element at idx. 1: 2

Element at idx. 2: 3

Elements in reverse order (using pointers): -1 -1 -1 0 0 0 3 2 1

Elements in reverse order (using rev. it.): -1 -1 -1 0 0 0 3 2 1

`front()`, `back()`

Visszaadják az első és utolsó tárolt elemet.

`operator[] (pos)`, `at(pos)`

Visszaadják a pos indexű elemet.

`data()`

Visszaadja a lefoglalt memóriaterület kezdőcímét.

`cbegin()`, `crend()`

Csak olvasásra alkalmas iterátorok az elemek fordított sorrendben történő eléréséhez.

vectorDemo.cpp

```
80  std::vector<int> iv7;
81  std::cout << "Assigning ... "; iv7.assign(3, 1); printForward(iv7);
82  std::cout << "Pushing ... "; iv7.push_back(2); printForward(iv7);
83  std::cout << "Popping ... "; iv7.pop_back(); printForward(iv7);
84  std::cout << "Inserting ... "; iv7.insert(iv7.end(), 2); printForward(iv7);
85  std::cout << "Erasing ... "; iv7.erase(iv7.end()-1); printForward(iv7);
86  std::cout << "Swapping vectors ... \n"; iv7.swap(iv6);
87  std::cout << "\tiv7: "; printForward(iv7);
88  std::cout << "\tiv6: "; printForward(iv6);
89  return 0;
90 }
```

Kimenet

```
Assigning... 1 1 1
Pushing... 1 1 1 2
Popping... 1 1 1
Inserting... 1 1 1 2
Erasing... 1 1 1
Swapping vectors...
    iv7: 1 2 3 0 0 0 -1 -1 -1
    iv6: 1 1 1
```

`assign(count, value)`

Lecseréli a vektor elemeit count darab value-ra.

`push_back(value), pop_back()`

Hozzáfűznek vagy eltávolítanak egy elemet a vektor végéhez, -ról.

`insert(pos, value), erase(pos)`

value beszúrása a pos iterátorral adott helyre, vagy egy elem törlése onnan.

`swap(other)`

Két vektor elemeinek és lefoglalt tárterületének felcserélése.

A deque osztály

- Fej fájl: <deque>
- Hasonló a dinamikus tömbhöz, de lehetővé teszi a gyors ($\mathcal{O}(1)$) beszúrást és törlést a gyűjtemény mindkét végén. Ezt jellemzően úgy éri el, hogy az elemeket nem összefüggő memóriaterületen tárolja, hanem több, egymástól függetlenül lefoglalt memóriaterületen.
- Véletlen elérés: $\mathcal{O}(1)$, beszúrás vagy törlés a széleket leszámítva $\mathcal{O}(n)$.
- Tartalma megváltoztatható (mutable).

dequeDemo.cpp

```
1 #include <iostream>
2 #include <deque>
3
4 template<class T>
5 void printForward(const std::deque<T>& dq) {
6     for(auto i=dq.cbegin(); i!=dq.cend(); i++) {
7         std::cout << *i << ' ';
8     }
9     std::cout << std::endl;
10 }
```

dequeDemo.cpp

```
12  int main() {
13      std::deque<int> dq;
14      dq.push_back(4);
15      dq.push_front(2);
16      dq.push_back(8);
17      dq.push_front(1);
18      printForward(dq);
19
20      dq.pop_front(); dq.pop_back();
21      printForward(dq);
22      return 0;
23  }
```

Kimenet

1 2 4 8

2 4

`push_front(), pop_front()`

Beszúrás / törlés a sor elején.

A list osztály

- Fejfájl: <list>
- Két irányban láncolt lista. Egy irányban láncolt változat: `forward_list`
- Gyors ($\mathcal{O}(1)$) beszúrás és törlés a gyűjtemény bármely pontján, de az elemek véletlen elérése nem támogatott, a bejárás lassú.
- Tartalma megváltoztatható (mutable).

listDemo.cpp

```
1 #include <iostream>
2 #include <list>
3
4 template<class T>
5 void printForward(const std::list<T>& l) {
6     for(auto i=l.cbegin(); i!=l.cend(); i++) {
7         std::cout << *i << ' ';
8     }
9     std::cout << std::endl;
10 }
```

listDemo.cpp

```
12  int main() {
13      std::list<int> l = { 2, 3, 4 };
14      l.push_front(1); l.push_back(5);
15      for(auto& i : l) {
16          i *= i;
17      }
18      l.insert(l.end(), 6*6);
19      std::list<int>::iterator it = l.end(); advance(it, -l.size());
20      l.insert(it, 0);
21      std::cout << "Square numbers: "; printForward(l);
```

Kimenet

```
Square numbers: 0 1 4 9 16 25 36
```

`advance(it, n)`

Lépteti az `it` iterátort `n` elemmel. (Ha az iterátor mindkét irányban bejárható, akkor `n` értéke lehet negatív.)

listDemo.cpp

```
22     l.reverse();
23     std::cout << "In reverse order: "; printForward(l);
24     l.sort();
25     std::cout << "After sorting: "; printForward(l);
26     std::list<int> l2 { -3, -2, -2, -2, -1 }; l.merge(l2);
27     std::cout << "After merging: "; printForward(l);
28     std::cout << "Is l2 empty? " << (l2.empty() ? "Yes" : "No");
29     l.unique();
30     std::cout << "\nRemoved duplicates: "; printForward(l);
31     return 0;
32 }
```

Kimenet

In reverse order: 36 25 16 9 4 1 0

After sorting: 0 1 4 9 16 25 36

After merging: -3 -2 -2 -2 -1 0 1 4 9 16 25 36

Removed duplicates: -3 -2 -1 0 1 4 9 16 25 36

`reverse()`

Megfordítja az elemek sorrendjét.

`sort()`

Növekvő sorrendbe rendezi az elemeket.

`merge(list)`

Átmozgatja `list` tartalmát az aktuális listába. Ha mindkettő rendezett, akkor az eredmény is az lesz.

`unique()`

Az egymást követő azonos értékek közül csak az elsőt hagyja meg.

A map osztály

- Fejfájl: <map>
- Asszociatív tömb / leképezés / szótár: kulcs-érték párok halmaza (kulcs nem ismétlődhet).
- Elemei **párok**.
- A megvalósítás többnyire **piros-fekete fával** történik, ezért a keresés, beszúrás, törlés ($\mathcal{O}(\log(n))$) időt vesz igénybe.
- Tartalma megváltoztatható (mutable).

mapDemo.cpp

```
1 #include <iostream>
2 #include <map>
3
4 template<class K, class V>
5 void printForward(const std::map<K, V>& m) {
6     for(auto i=m.cbegin(); i!=m.cend(); i++) {
7         std::cout << i->first << '\t' << i->second << std::endl;
8     }
9 }
```

mapDemo.cpp

```
11  int main() {
12      std::map<std::string, int> students;
13      students["Johnny"] = 3;
14      students["Johnny"] = 5; // no duplicated keys
15      students.insert(std::pair<std::string, int>("Jenny", 4));
16      students.erase("Tommy"); // does nothing
17      std::cout << "Stored pairs:\n"; printForward(students);
18      std::cout << "Is Eva present?\n"
19                  << (students.find("Eva")==students.end() ? "No" : "Yes");
20      return 0;
21  }
```

Kimenet

Stored pairs:

Jenny 4

Johnny 5

Is Eva present? No

`insert(value)`

Beszúr egy kulcs-érték párt.

`operator[] (key)`

Adott kulcsú elem olvasása vagy beszúrása / módosítása.

`erase(key)`

Törli az adott kulcsú elemet, ha létezik.

`find(key)`

Visszaadja a key-t kijelölő iterátort, ha a kulcs létezik, különben az `end()` iterátort.